

Το Κοινό Ανακοινωθέν της 11^{ης} Φεβρουαρίου : Ο πείσμων κ. Αναστασιάδης

του Ιωάννη Σ. Λάμπρου, Πολιτικού Επιστήμονος

Το Κοινό Ανακοινωθέν της 11^{ης} Φεβρουαρίου σηματοδοτεί την έναρξη ενός νέου γύρου διακοινοτικών συνομιλιών στην Κύπρο, συνομιλίες οι οποίες είχαν διακοπεί τον Ιούνιο του 2012, μετά από την αποχώρηση της τουρκοκυπριακής πλευράς, λόγω της ανάληψης της προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Κυπριακή Δημοκρατία. Το κείμενο του Κοινού Ανακοινωθέντος, μεγαλύτερο από ότι αρχικά σχεδιαζόταν, περιέχει όχι μόνο γενικές αρχές της όποιας μελλοντικής συμφωνίας, αρχές οι οποίες, σε μερικές περιπτώσεις, είναι ασυμβίβαστες μεταξύ τους, αλλά και λεπτομερείς, για ένα κοινό ανακοινωθέν, πρόνοιες αναφορικά με τη λειτουργία και τη δομή του κράτους όπως αυτό θα λειτουργεί μετά την υποθετική αποδοχή της συμφωνίας μέσω διπλών δημοψηφισμάτων. Παρακάτω γίνεται μια απόπειρα ανάλυσης και αξιολόγησης τόσο των προνοιών του Κοινού Ανακοινωθέντος, όσο και των επιχειρημάτων του Προέδρου Αναστασιάδη προς ενίσχυση του κειμένου.

Μη συνέχιση απαράδεκτου καθεστώτος

Είναι αξιοσημείωτο πως σε ολόκληρο το Κοινό Ανακοινωθέν δεν υπάρχει αναφορά στις διεθνείς πτυχές του Κυπριακού προβλήματος. Δεν υπάρχει αναφορά στην εισβολή και κατοχή ανεξάρτητου κράτους, στην εθνοκάθαρση, στον εποικισμό, στην καταστροφή της ελληνικής και χριστιανικής πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού. Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης ισχυρίζεται ότι, έμμεσα, γίνεται αναφορά σε αυτά τα ζητήματα στην αρχή του Κοινού Ανακοινωθέντος.

Στην πρώτη παράγραφο αναφέρεται ότι η « παρούσα κατάσταση είναι απαράδεκτη και η παράτασή της θα έχει αρνητικές συνέπειες για τους Ελληνοκύπριους και τους Τουρκοκύπριους », φράση, η οποία περιεχόταν και στη συμφωνία της 8ης Ιουλίου 2006 μεταξύ Τ. Παπαδόπουλου και Μ.Α.Ταλάτ. Το απαράδεκτο της παρούσας κατάστασης, κατά τον κ. Αναστασιάδη, είναι « η παρουσία κατοχικών στρατευμάτων, η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και βασικών ελευθεριών, ο συνεχιζόμενος εποικισμός, η καταστροφή της θρησκευτικής και πολιτισμικής μας κληρονομιάς, το ξεπούλημα των Ε/Κ περιουσιών, η αναβάθμιση του ψευδοκράτους, η παγίωση εν τη ουσία των τετελεσμένων της εισβολής », όπως αναφέρει στην επιστολή του προς τον Πρόεδρο του ΔΗΚΟ, Νικόλα Παπαδόπουλο. Αυτή η ερμηνεία είναι άκρως υποκειμενική και εντάσσεται στην νοοτροπία της διπλής ανάγνωσης και εποικοδομητικής ασάφειας, τακτική η οποία επιτρέπει τις συνομιλίες να συνεχίζονται δημιουργώντας μια απατηλή προοπτική επιτυχούς κατάληξης. Είναι δύσκολο να πιστέψουμε πως ο κ. Έρογλου θεωρεί απαράδεκτη την παρουσία τουρκικών στρατευμάτων στην Κύπρο από τη στιγμή κατά την οποία θεωρεί τις τουρκικές εγγυήσεις ως κόκκινη γραμμή σε κάθε πιθανή λύση. Η, δε, αναβάθμιση του ψευδοκράτους, το ξεπούλημα των ελληνικών περιουσιών και, γενικά, η παγίωση των τετελεσμένων της εισβολής αποτελεί τον διαχρονικό στόχο της κατοχικής ηγεσίας, συνιστά το ευκταίο και τον λόγο για τον οποίο έλαβε χώρα η εισβολή το 1974. Η μη αναφορά των στοιχείων, τα οποία απαρτίζουν τη

σημερινή απαράδεκτη κατάσταση αποκρύπτουν την ενοχή της Τουρκίας και ικανοποιούν την εμμονή των Τούρκων για αποφυγή συζήτησης περί εποίκων και εδαφικού, θέματα τα οποία η τουρκική πλευρά ελπίζει να τα λύσει εντός διακοινοτικού πλαισίου στα κεφάλαια του περιουσιακού και της ιθαγένειας.

Λειτουργία κράτους

Σε σχέση με την λειτουργία του δικαιοκοινωνικού, διζωνικού ομόσπονδου κράτους, οι εξουσίες της κεντρικής κυβέρνησης θα « προσδιορίζονται από το σύνταγμα » με το κατάλοιπο εξουσίας να ασκείται από τις συνιστώσες πολιτείες . Παράλληλα, οποιαδήποτε «διαφορά σε σχέση με τα πιο πάνω θα εκδικάζεται τελεσίδικα από το Ομοσπονδιακό Ανώτατο Δικαστήριο. Καμιά από τις δυο πλευρές μπορεί να διεκδικεί εξουσία ή δικαιοδοσία από την άλλη ». Αν και από τα συμφραζόμενα απορρέει το συμπέρασμα πως οι εξουσίες της κεντρικής κυβέρνησης θα καθοριστούν, χρονικά, πριν αυτές των συνιστώντων κρατών, αυτό δεν σημαίνει πως λίγες θα είναι οι αρμοδιότητες των τελευταίων. Ακριβώς λόγω της εμμονής των Τούρκων για διαφύλαξη της ξεχωριστής οντότητας του τουρκοκυπριακού συνιστώσας κράτους εντός μιας Ενωμένης Κύπρου, είναι πολύ πιθανό να αποδοθούν λίγες, αριθμητικά, αρμοδιότητες, στην κεντρική κυβέρνηση και αρκετές - αριθμητικά και ουσιαστικά - στα δύο συνιστώσα κράτη. Σε αυτήν την περίπτωση δεν έχει σημασία αν αυτές οι περιορισμένες αρμοδιότητες αποδοθούν πρώτα στην κεντρική κυβέρνηση, πολλώ δε μάλλον όταν όποιες αρμοδιότητες και να αποδοθούν σε αυτήν (κεντρική κυβέρνηση) θα ελέγχονται από τους Τουρκοκύπριους/εποίκους λόγω της αρχής της πολιτικής ισότητας, της πλήρους αριθμητικής ισότητας σε κάθε βαθμίδα της δημόσιας διοίκησης, του Ομοσπονδιακού Ανωτάτου Δικαστηρίου συμπεριλαμβανομένου.

Επίσης, προβλέπεται πως οι « συνιστώσες πολιτείες θα ασκούν πλήρως και οριστικά όλες τις εξουσίες τους, χωρίς παρεμβάσεις από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση. Οι ομοσπονδιακοί νόμοι δεν θα παρεμβαίνουν στις νομοθεσίες των συνιστωσών πολιτειών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των συνιστωσών πολιτειών και οι νομοθεσίες των συνιστωσών πολιτειών δεν θα παρεμβαίνουν στους ομοσπονδιακούς νόμους που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της ομοσπονδιακής κυβέρνησης ». Εξαιρετικής σημασίας είναι η συγκεκριμένη πρόνοια περί μη παρέμβασης της ομοσπονδιακής κυβέρνησης διότι βασικό στοιχείο των ομοσπονδιακών συστημάτων αποτελεί η παρέμβαση της κεντρικής κυβέρνησης στη λειτουργία των ομόσπονδων αρχών. Σε περίπτωση, λοιπόν, παρέκκλισης του τουρκοκυπριακού ομόσπονδου κράτους από τη συνταγματική νομιμότητα η κεντρική κυβέρνηση δεν θα έχει τη δυνατότητα να παρέμβει με αποτέλεσμα την παύση λειτουργίας της ομοσπονδίας, στην ουσία συνομοσπονδίας.

Τέλος, υπάρχει πρόνοια πως το «Ομοσπονδιακό σύνταγμα θα αποτελεί τον ανώτατο νόμο της Χώρας και θα δεσμεύει όλες τις εξουσίες της ομοσπονδίας και των αρχών των συνιστωσών πολιτειών. Η ένωση της ομοσπονδίας ή μέρους αυτής με οποιαδήποτε άλλη χώρα ή η οποιασδήποτε μορφής διχοτόμηση ή απόσχιση ή οποιαδήποτε άλλη μονομερής αλλαγή στην κατάσταση πραγμάτων θα απαγορεύεται». Η πρόνοια ότι το Σύνταγμα θα αποτελεί τον

ανώτατο νόμο της χώρας σε συνδυασμό με την προηγούμενη αναφορά ότι οι « συνιστώσες πολιτείες θα ασκούν πλήρως και οριστικά όλες τις εξουσίες τους, χωρίς παρεμβάσεις από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση » δηλώνει ότι η τελευταία αρχή (περί μη παρέμβασης της κεντρικής κυβέρνησης) θα ενσωματωθεί στο ομοσπονδιακό σύνταγμα κατοχυρώνοντας, έτι περαιτέρω, το ανεξέλεγκτο της συμπεριφοράς του τουρκοκυπριακού συνιστώντος κράτους. Η πρόβλεψη, δε, περί απαγόρευσης κάθε μορφής διχοτόμησης, απόσχισης ή κάθε μονομερούς ενέργειας είναι θετική, επανάληψη παρόμοιας διάταξης στο Σύνταγμα του 1960, διάταξη η οποία δεν παρεμπόδισε την εισβολή του 1974 ούτε την ανακήρυξη του ψευδοκράτους το 1983.

Διεθνής Νομική Προσωπικότητα και Κυριαρχία

Η τρίτη παράγραφος του Κοινού Ανακοινωθέντος προβλέπει πως η ενωμένη Κύπρος θα διαθέτει μια διεθνή νομική προσωπικότητα και μια κυριαρχία, η οποία, όμως, « προέρχεται εξίσου από Ελληνοκύπριους, και Τουρκοκύπριους ». Αναφορικά με τη μια διεθνή νομική προσωπικότητα, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης απαντώντας σε επισήμανση του Προέδρου του ΔΗΚΟ ότι και οι συνομοσπονδίες διαθέτουν μια μοναδική διεθνή νομική προσωπικότητα αναφέρει το παράδειγμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα μέλη της οποίας συνεχίζουν να έχουν δικαίωμα διεθνούς εκπροσώπησης. Υπάρχει, όμως, το παράδειγμα της συνομοσπονδίας Σερβίας – Μαυροβουνίου [2003 – 2006] όπου δεν υπήρχαν δύο αλλά μια διεθνή εκπροσώπηση. Η εν λόγω συνομοσπονδία βρίσκεται πιο κοντά στην περίπτωση της υποθετικής ενωμένης Κύπρου παρά η Ευρωπαϊκή Ένωση. Κάλλιιστα ένα κράτος μπορεί να είναι συνομοσπονδία και να διαθέτει μια διεθνή εκπροσώπηση...

Οι ενστάσεις σχετικά με την έννοια της κυριαρχίας έχουν να κάνουν με τη απονομή κυριαρχίας στους Τουρκοκυπρίους και τη μελλοντική δυνατότητα τους να αποσχιστούν από το υποθετικό ενωμένο κυπριακό κράτος. Υποστηρίζεται ότι εφ' όσον η κυριαρχία διαιρείται, ισομερώς, σε Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους, οι τελευταίοι, μέσω του τουρκοκυπριακού συνιστώντος κράτους αποκτούν κυριαρχία, άρα και δικαίωμα απόσχισης.

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης απάντησε πως ότι η πρόνοια να πηγάζει η κυριαρχία από Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους, στα συστατικά στοιχεία του κυπριακού λαού, συνιστά βελτίωση του συντάγματος του 1960, το οποίο έκανε λόγο για κοινότητες. Ο Κύπριος Πρόεδρος λησμονεί πως το 1960 οι Τουρκοκύπριοι ήσαν διάσπαρτοι σε ολόκληρη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας και δεν είχαν υπό τον έλεγχο τους σχεδόν το 40% του εδάφους του νησιού έχοντας, μάλιστα, εκδιώξει, τους γηγενείς Έλληνες από τις κατεχόμενες περιοχές. Ακόμα και αν δεχθούμε πως η αναφορά σε κοινότητες, στο σύνταγμα του 1960, είναι χειρότερη από την αναφορά σε Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους του Κοινού Ανακοινωθέντος, η κατάσταση αλλάζει αποφασιστικά από την γεωγραφική, πολιτική πραγματικότητα της Κύπρου. Η αναφορά σε Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους θα είχε διαφορετική αν δεν υπήρχε η εισβολή, η εθνοκάθαρση και η διχοτόμηση.

Ιθαγένεια

Σύμφωνα με το Κοινό Ανακοινωθέν (τρίτη παράγραφος) η υποθετική συμφωνία θα προνοεί για την ύπαρξη μιας ενιαίας ιθαγένειας, η οποία θα ρυθμίζεται από ομοσπονδιακή νομοθεσία. Παράλληλα, κάθε πολίτης της ενωμένης Κύπρου θα είναι πολίτης είτε του ελληνοκυπριακού είτε του τουρκικού συνιστώντος κράτους. Η εν λόγω ιθαγένεια, αναφέρεται στο Κοινό Ανακοινωθέν, « θα είναι εσωτερική και θα συμπληρώνει, και δεν θα υποκαθιστά με οποιονδήποτε τρόπο, την μια και μόνη κυπριακή ιθαγένεια ». Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης υποστηρίζει ότι κανένας δεν θα αποκτά την εσωτερική ιθαγένεια ενός εκ των δύο συνιστώντων κρατών αν, πρώτα, δεν είναι πολίτης της Ενωμένης Κύπρου. Επίσης, η εν λόγω ιδιότητα, η παράλληλη κατοχή ιθαγένειας κεντρικού κράτους και ιθαγένειας συνιστώντος κράτους, συνιστά, κατά τον Κύπριο Πρόεδρο, «βασικό χαρακτηριστικό των ομοσπονδιακών συστημάτων». Επίσης, σύμφωνα με το ισχύον Σύνταγμα του 1960 δεν μπορεί κάποιος να είναι μέλος της Ελληνοκυπριακής ή Τουρκοκυπριακής κοινότητας αν δεν είναι πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επιπλέον, η αναφορά σε εσωτερική ιθαγένεια, συνεχίζει ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, στην επιστολή του προς τον Πρόεδρο του ΔΗΚΟ, γίνεται για να μετουσιωθεί σε πράξη η πολιτική ισότητα των δύο συνιστώντων κρατών (πολιτειών αναφέρει ο Κύπριος Πρόεδρος) στο πλαίσιο της διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας. Μάλιστα, ο κ. Αναστασιάδης ποιώντας την ανάγκη φιλοτιμία υποστηρίζει ότι λόγω, ακριβώς, της πολιτικής ισότητας - την οποία, εντελώς λανθασμένα, αναγνωρίζει ως πλήρη και απόλυτη (αριθμητική) ισότητα μεταξύ Ελληνοκυπριακής και Τουρκοκυπριακής κοινότητας και όχι ως το δικαίωμα του κάθε πολίτη, ξεχωριστά, να συμμετέχει στην πολιτική διαδικασία της χώρας του - το δικαίωμα ψήφου για την Άνω Βουλή ή Γερουσία του υποθετικού κράτους θα ασκείται όχι με βάση τον τόπο κατοικίας, αλλά την ιδιότητα του κάθε πολίτη ως μέλους ενός εκ των δύο συνιστώντων κρατών διαφυλάσσοντας, με αυτόν τον τρόπο, την ισότητα των τελευταίων. Συνεπώς, διευκολύνεται η δυνατότητα επιστροφής Ελληνοκυπρίων προσφύγων από τη στιγμή κατά την οποία μόνο η εσωτερική ιθαγένεια θα απαιτείται για συμμετοχή στις εκλογές της ομοσπονδιακής Άνω Βουλής καθησυχάζοντας τους Τουρκοκύπριους/ εποίκους ότι, όσοι και να είναι αριθμητικά, στο τουρκοκυπριακό συνιστών κράτος θα έχουν εσαεί τον πρώτο λόγο... Αυτή η ερμηνεία αποκρύβει την διαχρονική στόχευση των Τούρκων όχι απλά να ελέγχουν πολιτικά το κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου (τουρκοκυπριακό συνιστών κράτος στην ομοσπονδιακή Ενωμένη Κύπρο) αλλά να περιορίσουν στο ελάχιστο δυνατό την παρουσία Ελλήνων της Κύπρου στις περιοχές υπό τον άμεσο έλεγχο τους. Οι Τούρκοι δεν θα θέλουν τους Έλληνες της Κύπρου, στο τουρκοκυπριακό συνιστών κράτος, όχι μόνο ως ψηφοφόρους αλλά και ως φυσική παρουσία...

Η απονομή εσωτερικής ιθαγένειας, για να αξιολογηθεί σωστά, θα πρέπει να συνδυαστεί με τα δύο συνιστώντα κράτη στο υποθετικό νέο, ομόσπονδο κράτος αλλά και της επιθυμίας των Τούρκων, όπως καταγράφεται στο Κοινό Ανακοινωθέν, να γίνει σεβαστή η *ξεχωριστή ταυτότητα και ακεραιότητα* των συνιστώντων αυτών κρατών. Η άρνηση των Τούρκων στην

επιστροφή προσφύγων, η νομιμοποίηση των εποίκων μέσω των ιθαγενειών του ψευδοκράτους και η προαναφερόμενη πρόνοια για σεβασμό της ταυτότητας του τουρκοκυπριακού συνιστώντος κράτους νομιμοποιούν, με το κύρος διεθνούς συνθήκης πλέον, την εθνοκάθαρση του 1974.

Η εσωτερική ιθαγένεια, ίσως, σε διαφορετικές συνθήκες, σε άλλα κράτη να συνιστά μια ακίνδυνη νομική ρύθμιση. Στην περίπτωση της Κύπρου, όμως, λόγω της εισβολής, κατοχής, εθνοκάθαρσης και της εκπεφρασμένης, διαχρονικά, βούλησης της Άγκυρας για πλήρη έλεγχο των κατεχομένων, η πρόνοια για εσωτερική ιθαγένεια υπονομεύει την ενότητα του κράτους και ενισχύει την ξεχωριστή υπόσταση του τουρκοκυπριακού συνιστώντος κράτους που θα προκύψει με μια συμφωνία. Μια τέτοια εξέλιξη εγείρει ερωτηματικά για τις προσπάθειες, τις οποίες είναι διατεθειμένοι να καταβάλλουν οι Τουρκοκύπριοι για τη σωστή λειτουργία και βιωσιμότητα του νέου κράτους, όποιο και αν είναι αυτό.

Δημοψηφίσματα

Σχετικά με τον τρόπο επικύρωσης της όποιας μελλοντικής συμφωνίας, το Κοινό Ανακοινωθέν προβλέπει τη διεξαγωγή δύο, ξεχωριστών, ταυτόχρονων δημοψηφισμάτων (παράγραφοι 2, 4 και 6). Οι αντιρρήσεις για την πρόβλεψη αυτή βασίζονται στο ότι η δυνατότητα των Τουρκοκυπρίων να εκφραστούν σε δημοψήφισμα αποδίδει - παράλληλα με την κυριαρχία εξίσου προερχόμενη από Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους, την ύπαρξη του τουρκοκυπριακού συνιστώντος κράτους και την ιθαγένεια, την οποία αυτό θα δίνει - μια αναβάθμιση, κατοχυρωμένη σε νέα γραπτή συμφωνία ανάλογης μορφής των Συμφωνιών Υψηλών Επιπέδου, των διαχρονικών τουρκικών επιδιώξεων για κατοχύρωση της ξεχωριστής τους ύπαρξης στο νησί και ισότιμου νομικού καθεστώτος με την αναγνωρισμένη Κυπριακή Δημοκρατία υπονομεύοντας με αυτόν τον τρόπο την ενότητα του όποιου μελλοντικού κυπριακού κράτους.

Η απάντηση του Προέδρου Αναστασιάδη τονίζει πως η διεξαγωγή και μόνο των δύο δημοψηφισμάτων αποτελεί την καλύτερη εγγύηση για το γεγονός ότι ο Κυπριακός Ελληνισμός θα έχει τον τελευταίο λόγο στην αποδοχή ή μη της τελικής συμφωνίας. Ταυτόχρονα, με αυτόν τον τρόπο ακυρώνονται τα όσα δικαιώματα αποκτήσουν οι Τουρκοκύπριοι από τη συμφωνία, εφόσον η συμφωνία καταψηφιστεί.

Παράλληλα, ο κ. Αναστασιάδης, στην επιστολή προς τον Πρόεδρο του ΔΗΚΟ, επισημαίνει πως το κυπριακό σύνταγμα του 1960 προέβλεπε ξεχωριστούς εκλογικούς καταλόγους και ξεχωριστές ψηφοφορίες. Τέλος, ο Κύπριος Πρόεδρος κάνει μνεία για τη διεξαγωγή ταυτόχρονων, ξεχωριστών δημοψηφισμάτων, το 2004 για το σχέδιο Ανάν, διαδικασία, την οποία είχε αποδεχθεί ο τότε Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Τ. Παπαδόπουλος.

Αναφορικά με την τελική έγκριση ή μη της συμφωνίας από τον Κυπριακό Ελληνισμό, το επιχείρημα ότι η καταψήφιση της συμφωνίας ακυρώνει τις όποιες θετικές πρόνοιες για τους Τουρκοκύπριους είναι έωλο. Πολλές προβλέψεις του σχεδίου Ανάν, του καταψηφισθέντος Σχεδίου Ανάν, αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στα χρόνια που ακολούθησαν το

2004. Μάλιστα, η δομή της ενωμένης Κύπρου, που θα προκύψει με μια υποθετική συμφωνία θα είναι η δικοινοτική, διζωνική ομοσπονδία, βασικό στοιχείο του Σχεδίου Ανάν. Άρα ακόμα και αν η μελλοντική συμφωνία καταψηφιστεί, οι πρόνοιες της (τα κέρδη των Τούρκων) θα αποτελέσουν τη βάση - οι Τούρκοι θα φροντίσουν γι' αυτό - για μελλοντικές διαπραγματεύσεις, όπως έγινε μετά το 2004. Ο μοναδικός τρόπος να μην συμβεί αυτό θα είναι η ηγεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας να διαγράψει οριστικά τις πρόνοιες από μια καταψηφισθείσα συμφωνία – πράγμα που, δυστυχώς, δεν έγινε μετά το 2004 – και να υιοθετήσει διαφορετική στρατηγική.

Επιπροσθέτως, η αναφορά στις πρόνοιες του Συντάγματος του 1960 δεν λαμβάνουν υπ' όψιν την γεωγραφική και πολιτική κατάσταση του παρόντος. Οι ξεχωριστοί εκλογικοί κατάλογοι και οι ξεχωριστές ψηφοφορίες ίσχυαν για τους Τουρκοκύπριους, οι οποίοι ήταν διάσπαρτοι σε ολόκληρη την Κυπριακή Δημοκρατία σε αντίθεση με τη σημερινή κατάσταση πλήρους ελέγχου σημαντικού τμήματος του νησιού με ομοιογενή πληθυσμό. Η διεξαγωγή ξεχωριστών δημοψηφισμάτων σε συνδυασμό με την ύπαρξη ξεχωριστής γεωγραφικής περιοχής, με πληθυσμιακή ομοιογένεια, έξω από τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας διευκολύνουν την τουρκοκυπριακή ηγεσία να αυτοπαρουσιαστεί ως ξεχωριστός λαός στα μάτια της διεθνούς κοινής γνώμης και να ισχυροποιήσει τη θέση του ανεξάρτητα από την έκβαση των δημοψηφισμάτων. Ταυτόχρονα, η αποδοχή των δημοψηφισμάτων νομιμοποιεί την παρουσία των εποίκων στο κατεχόμενο τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, έποικοι, οι οποίοι συνιστούν, πλέον, την πλειοψηφία και άρα το όποιο αποτέλεσμα δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αντιπροσωπευτικό της βούλησης των νομίμων κατοίκων Τουρκοκυπρίων η φυγή των οποίων στο εξωτερικό ήταν ένα είδος «δημοψηφίσματος» για το κατοχικό καθεστώς. Τέλος, επειδή τη ρύθμιση των δημοψηφισμάτων την αποδέχθηκε ο Γ. Παπαδόπουλος δεν σημαίνει ότι ήταν και σωστό...

Μετεξέλιξη κράτους :

Το σημαντικότερο στοιχείο, το οποίο πρέπει να αποσαφηνιστεί μέσα από το περιεχόμενο είναι η συνέχιση ή μη της Κυπριακής Δημοκρατίας μετά από μια υποθετική έγκριση της συμφωνίας. Το Κοινό Ανακοινωθέν προβλέπει την συμπερίληψη της ενωμένης Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση (πρώτη παράγραφος , τρίτη παράγραφος) αλλά και στα Ηνωμένα Έθνη (τρίτη παράγραφος).

Παράλληλα, στην τέταρτη παράγραφο ορίζεται πως η « ενωμένη κυπριακή ομοσπονδία θα προκύψει από τη λύση μετά από την έγκριση της διευθέτησης σε χωριστά ταυτόχρονα δημοψηφίσματα » καθώς επίσης το « Ομοσπονδιακό σύνταγμα θα ορίζει ότι η ενωμένη κυπριακή ομοσπονδία θα αποτελείται από δυο συνιστώσες πολιτείες με ισότιμο καθεστώς ». Οι ως άνω πρόνοιες, μαζί με την απουσία αναφοράς περί προϋπαρχόντων ή συνιδρυτικών κρατών, υποστηρίζει ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, διασφαλίζουν τη συνέχιση και μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επίσης, ο Κύπριος Πρόεδρος τονίζει πως τα δύο συνιστώσα κράτη (πολιτείες τις αναφέρει) αποτελούν προϊόν του ομοσπονδιακού συντάγματος και ως εκ τούτου δεν προϋπάρχουν.

Αναφορικά με τη συμμετοχή της ενωμένης Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στα Ηνωμένα Έθνη, ο κ. Αναστασιάδης υπενθυμίζει πως η Συνθήκη Προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΕ καλύπτει το σύνολο του εδάφους, των κατεχομένων συμπεριλαμβανομένου, υπονοώντας ότι μετά την υποθετική συμφωνία η ενωμένη Κύπρος δεν θα κάνει εκ νέου αίτηση πιστοποιώντας με αυτόν τον τρόπο τη συνέχεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αναλόγως, η αναφορά της ενωμένης Κύπρου ως μέλους των Ηνωμένων Εθνών, υποστηρίζεται, κατοχυρώνει την άποψη περί συνέχειας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Το ερώτημα, το οποίο προκύπτει είναι ότι εφ' όσον ο στόχος είναι η μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, μια εσωτερική συνταγματική αναδιάρθρωση, γιατί δεν αναφέρεται αυτό ρητά στο Κοινό Ανακοινωθέν; Γιατί δεν υπάρχει η φράση « *μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας σε ένα ομόσπονδο κράτος* » ; Από τη στιγμή κατά την οποία ως στόχος έχει τεθεί η μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας γιατί δεν υπάρχει, έστω, ονομαστική αναφορά στο κράτος του οποίου είναι ανώτατος άρχοντας ο κ. Αναστασιάδης; Η μη αναφορά του ονόματος της Κυπριακής Δημοκρατίας εξισώνει ένα διεθνώς αναγνωρισμένο κράτος του ΟΗΕ, μέλος της ΕΕ με το καθεστώς των κατεχομένων θέτοντας τα στο ίδιο επίπεδο των κοινοτήτων ωσάν να μην υπάρχει κανένα κράτος. Εφ' όσον οι Τούρκοι δεν μπορούν διεθνώς να επιβάλλουν τα κατεχόμενα ως κράτος, εναλλακτικά, υποβαθμίζουν, μέσω του κοινού Ανακοινωθέντος, την Κυπριακή Δημοκρατία στο καθεστώς κοινότητας.

Σύμφωνα με την τέταρτη παράγραφο, « *Η ενωμένη Κυπριακή Ομοσπονδία θα προκύψει από τη λύση μετά την έγκρισή της διευθέτησης σε χωριστά ταυτόχρονα δημοψηφίσματα* ». Η χρήση της λέξης προκύπτω (result στο αγγλικό κείμενο) σημαίνει τη δημιουργία κάτι νέου, το οποίο δεν προϋπήρχε. Δεν έχει σημασία αν αυτό το οποίο προκύπτει αποτελεί πρόνοια του ομοσπονδιακού συντάγματος, αποτέλεσμα με τη σειρά του, της συμφωνίας μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Που είναι η Κυπριακή Δημοκρατία σε όλη αυτήν τη διαδικασία;

Επίσης, εάν υπήρχε αληθής διάθεση να ενισχυθούν τα ερείσματα περί συνέχειας τότε δεν θα χρησιμοποιείτο η αγγλική λέξη state, η οποία μεταφράζεται ως κράτος (τουρκοκυπριακή ερμηνεία) αλλά και ως πολιτεία (ελληνοκυπριακή ερμηνεία) αλλά η λέξη unit (μονάδα) έτσι ώστε να γινόταν λόγος για ομοσπονδιακές μονάδες. Τώρα η κάθε πλευρά χρησιμοποιεί διαφορετικό νόημα στη λέξη state με αποτέλεσμα η τουρκική πλευρά να κάνει λόγο για συνιδρυτικά κράτη και οι Ελληνοκύπριοι για συνιστώσες πολιτείες.

Από την στιγμή κατά την οποία δεν υπάρχει συμφωνία στο πλέον θεμελιώδες στοιχείο της συμφωνίας, της συνέχειας ή μη της Κυπριακής Δημοκρατίας, για ποια κοινή βάση γίνεται λόγος; Η χρήση ασάφειας ως προς αυτό το σημείο έρχεται σε αντίθεση με την διαχρονική ελληνική θέση πως η μόνη νόμιμη αρχή στο νησί είναι η Κυπριακή Δημοκρατία, θέση, η οποία έγινε δεκτή με το ψήφισμα 186 του Συμβουλίου Ασφαλείας, του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών της 4ης Μαρτίου 1964.

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης καθησυχάζει...

Υπάρχουν εντός του κειμένου αναφορές, τις οποίες ο Κύπριος Πρόεδρος χρησιμοποιεί για να αποδείξει το ασφαλές διαπραγματευτικό πλαίσιο εντός του οποίου θα διεξαχθούν οι συνομιλίες. Στην αρχή του Κοινού Ανακοινωθέντος (πρώτη παράγραφος) τονίζεται ότι η διευθέτηση θα « χαρακτηρίζεται από σεβασμό στις δημοκρατικές αρχές, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες » αλλά και από τη « ξεχωριστή ταυτότητα και την ακεραιότητα αμφοτέρων, διασφαλίζοντας το κοινό τους μέλλον σε μια ενωμένη Κύπρο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ». Οι αναφορές περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων και βασικών ελευθεριών και περί κοινού μέλλοντος στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνοδεύεται από την τουρκική επιδίωξη για ξεχωριστή, παράλληλη ύπαρξη Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων της μελλοντικής Ενωμένης Κύπρου. Η αναφορά σε ακεραιότητα (integrity) συνοδεύομενη από την διζωνικότητα του μελλοντικού κράτους καθώς και η μνεία της ξεχωριστής ταυτότητας υπονομεύει, εξ' αρχής, την ενότητα του κράτους και τις πιθανότητες να υιοθετηθεί μια κοινή προοπτική.

Παράλληλα, στην τέταρτη παράγραφο, γίνεται, ξανά, μνεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση με την επισήμανση ότι η « δικοινοτική, διζωνική φύση της ομοσπονδίας και οι αρχές πάνω στις οποίες εδράζεται η ΕΕ θα διασφαλίζονται και θα γίνονται σεβαστές σε όλη την επικράτεια ». Οι αρχές πάνω στις οποίες εδράζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση έρχονται σε αντίθεση, μεταξύ άλλων, με τη νομιμοποίηση εποίκων και τη μη επιστροφή του συνόλου των προσφύγων στις εστίες τους. Η φύση της διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας είναι ασυμβίβαστη με τον πολιτικό πολιτισμό και τη νομοθεσία της ΕΕ και των κρατών που την απαρτίζουν. Μάλιστα, από τη στιγμή κατά την οποία η διζωνική, δικοινοτική δομή της Ενωμένης Κύπρου θα είναι το πλέον θεμελιώδες στοιχείο της υποθετικής συμφωνίας, θα λάβει προτεραιότητα έναντι των προνοιών του κοινοτικού κεκτημένου. Ακόμα και η σύνταξη στο απόσπασμα του Κοινού Ανακοινωθέντος δεν αφήνει αμφιβολία: « οι αρχές πάνω στις οποίες εδράζεται η ΕΕ » έπονται της πρότασης για τη « δικοινοτική, διζωνική φύση της ομοσπονδίας...». Αυτό το οποίο πρέπει να γίνει κατανοητό, σε όσους θεωρούν την αναφορά στην ΕΕ ή στο κοινοτικό κεκτημένο ως ασπίδα προστασίας απέναντι στις όποιες άδικες πρόνοιες της υποθετικής συμφωνίας, είναι πως από τη στιγμή κατά την οποία οι Έλληνες της Κύπρου συναινέσουν, μέσω δημοψηφίσματος, σε μια συμφωνία βάσει των αρχών του Κοινού Ανακοινωθέντος αποποιούνται οποιαδήποτε προστασία το κοινοτικό κεκτημένο είναι δυνατό να τους παράσχει. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, προς επίρρωση των ανωτέρω, αποτελεί η πρόνοια του σχεδίου Ανάν ότι σε περίπτωση υπερψήφησης του οι δύο συμπρόεδροι θα έστελναν μια επιστολή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και θα ζητούσαν να εφαρμοσθεί το άρθρο 37 της ΕΣΔΑ, να διαγραφούν όλες οι προσφυγές Κυπρίων πολιτών σχετικά με την κατεχόμενη γη τους. Η Τουρκία δεν θα ήταν, πλέον, υπόλογη και η κατοχή υποβιβαζόταν σε μια διαφορά μεταξύ των κατοίκων της «Ενωμένης Δημοκρατίας της Κύπρου». Σε αυτήν την περίπτωση ο Ελληνοκύπριος συμπρόεδρος θα παραιτείτο, εκ μέρους των ομοεθνών του Ελλήνων της Κύπρου, της προστασίας, της όποιας προστασίας, των προνοιών του διεθνούς δικαίου. Τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι διατεθειμένα, για τους δικούς τους λόγους, να αποδεχθούν οποιαδήποτε παρέκκλιση από το κοινοτικό κεκτημένο, ώστε να υπάρξει συμφωνία, αρκεί να υπάρξει η συναίνεση των

Ελλήνων της Κύπρου. Κανένα ευρωπαϊκό κράτος, καμία υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν θα ενδιαφερθεί για την εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου στην Κύπρο, όταν οι ίδιοι νόμιμοι κάτοικοι της, διεθνώς αναγνωρισμένης, Κυπριακής Δημοκρατίας παραιτηθούν από τις ευεργετικές του πρόνοιες.

Δομή Διαλόγου

Αναφορικά με την διαδικασία διαλόγου, η οποία θα ακολουθηθεί αναφέρεται, στη δεύτερη παράγραφο, ότι όλα « τα άλτα βασικά θέματα θα είναι στο τραπέζι και θα συζητηθούν αλληλένδετα ». Ταυτόχρονα, στην έκτη παράγραφο προστίθεται πως οι « διορισμένοι εκπρόσωποι έχουν πλήρη εξουσία να συζητούν οποιοδήποτε θέμα σε οποιαδήποτε στιγμή...».

Υποστηρίζεται ότι με αυτόν τον τρόπο η συζήτηση βασικών θεμάτων της διαπραγμάτευσης θα γίνεται παράλληλα και θα αποφεύγεται η πρακτική να εστιάζεται η συζήτηση σε μια συγκεκριμένη πτυχή (εσωτερική διακυβέρνηση όπως συνηθίζουν οι Τουρκοκύπριοι). Επίσης, θα δίνεται η δυνατότητα στην ελληνοκυπριακή πλευρά να εγείρει ζητήματα προς συζήτηση και, παράλληλα, να αποκλείει από τη συζήτηση μια πτυχή, στην οποία θεωρεί ότι έχει επέλθει, ήδη, συμφωνία.

Από την άλλη πλευρά η κριτική εστιάζεται στην αναφορά περί άλτων βασικών θεμάτων, αναφορά η οποία, εμμέσως, παραπέμπει στο έγγραφο Συγκλήσεων του πρώην Ειδικού Συμβούλου του ΓΓ του ΟΗΕ Α. Ντάουνερ. Η ύπαρξη άλτων ζητημάτων υπονοεί και αριθμό λυμένων ζητημάτων, οι συγκλίσεις για τα οποία έχουν κωδικοποιηθεί στο εν λόγω έγγραφο. Το παραπάνω δικαίωμα, που έχει η ελληνοκυπριακή πλευρά να αποκλείσει θέματα, τα οποία θεωρεί λυμένα, διαθέτει και η τουρκική πλευρά με το επιπλέον επιχείρημα της ύπαρξης κειμένου συγκλίσεως, κείμενο του πρώην υψηλόβαθμου αξιωματούχου του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, το οποίο η Άγκυρα δεν θα αφήσει ανεκμετάλλευτο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, αποτελεί η πάγια θέση της τουρκικής πλευράς πως δεν υφίσταται ζήτημα εποίκων εφ' όσον έχει παρασχεθεί σε όλους «ιθαγένεια» από το ψευδοκράτος.

Η αναφορά περί άλτων ζητημάτων και η έμμεση παραδοχή λυμένων, πριν την έναρξη της διαπραγμάτευσης (!) αναιρεί στην πράξη την πρόνοια της πέμπτης παραγράφου πως οι « διαπραγματεύσεις βασίζονται στην αρχή πως τίποτε δεν έχει συμφωνηθεί μέχρι να συμφωνηθούν όλα ». Διαχρονικά, οι υποχωρήσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς κατοχυρώνονται ως κεκτημένο των Τουρκοκυπρίων/εποίκων (αρκετές φορές μέσω της συμπερίληψης τους σε ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ), οι οποίοι τις χρησιμοποιούν ως βάση για τις επόμενες αξιώσεις τους.

Παράλληλα, εφ' όσον, εμμέσως, γίνεται παραδεκτό πως υπάρχουν λυμένα ζητήματα, δημιουργείται ψυχολογική πίεση να υπάρξει συμφωνία και στα υπόλοιπα ώστε να μη χαθεί η ευκαιρία...

Έλλειψη Χρονοδιαγραμμάτων:

Ένα από τα βασικά επιχειρήματα του Πρόεδρου Αναστασιάδη, στην υπεράσπιση του Κοινού Ανακοινωθέντος, αποτελεί ο ισχυρισμός του ότι αποφεύγονται τα χρονοδιαγράμματα. Στο δεύτερο μέρος, όμως, της δεύτερης παραγράφου υπάρχει αναφορά πως οι « ηγέτες θα έχουν ως στόχο να φθάσουν σε διευθέτηση το συντομότερο δυνατό ». Η φράση το συντομότερο δυνατό συνιστά χρονοδιάγραμμα από μόνο του, τοποθετημένο από τον ίδιο τον κ. Αναστασιάδη. Λογικό και αναμενόμενο τρίτοι, οι οποίοι για δικούς τους λόγους επείγονται για λύση, θα είναι ακόμα πιο πειστικοί διότι θα υπενθυμίζουν, συνεχώς, στον Κύπριο Πρόεδρο την αυτοδέσμευση του. Μάλιστα, πιο πριν στο κείμενο, αναφέρεται ότι οι δύο ηγέτες « εξέφρασαν την αποφασιστικότητά τους να επαναρχίσουν δομημένες διαπραγματεύσεις με τρόπο που να οδηγεί σε αποτελέσματα ». Υπάρχει εξ' αρχής δέσμευση του Κυπρίου Προέδρου να υπάρξει ευτυχής κατάληξη των συνομιλιών δημιουργώντας προσδοκίες εκ μέρους τρίτων, προσδοκίες οι οποίες συν τω χρόνω θα λάβουν τη μορφή «ενθάρρυνσης» για επίτευξη συμφωνίας, ποικιλόμορφης «ενθάρρυνσης»....

Ελεύθερη Απόφαση:

Τέλος, οι υποστηρικτές του Κοινού Ανακοινωθέντος δίνουν έμφαση στις πρόνοιες της έκτης παραγράφου, βάσει της οποίας μόνο « μια συμφωνία στην οποία θα καταλήξουν ελεύθερα οι ηγέτες μπορεί να τεθεί σε χωριστά ταυτόχρονα δημοψηφίσματα. Οποιασδήποτε μορφής επιδιαιτησία αποκλείεται ». Η αναφορά, όμως, σε συμφωνία, στην οποία θα καταλήξουν ελεύθερα οι δύο ηγέτες (που είναι ο τίτλος του Προέδρου της Δημοκρατίας;) δεν λαμβάνει υπ' όψιν την παρουσία δεκάδων χιλιάδων Τούρκων στρατιωτών στο κατεχόμενο τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, ούτε τις κινήσεις του τουρκικού στόλου στις κυπριακές θαλάσσιες ζώνες, ούτε, επίσης, τις έμμεσες/άμεσες απειλές περί αναγνώρισεως του ψευδοκράτους. Αναφορικά, δε, με την απαγόρευση της επιδιαιτησίας, όσο θετική και αν είναι μια τέτοια αναφορά, δεν πρέπει να λησμονείται πως πρόκειται για μια κατ' εξοχήν πολιτική διαπραγματεύση και η άμεση/έμμεση παρέμβαση ισχυρών κρατών που επιθυμούν λύση είναι αναπότρεπτο γεγονός. Το κείμενο Συγκλήσεων του Αλ. Ντάουνερ, το χρονοδιάγραμμα, το οποίο έθεσε στον εαυτό του ο κ. Αναστασιάδης και το δέλεαρ των φυσικών πόρων θα ενθαρρύνουν τρίτες δυνάμεις να επέμβουν με «προτάσεις», «επισημάνσεις», «διαπιστώσεις» και ούτω καθεξής. Φυσικά, η απουσία επιδιαιτησίας, λόγω πλήρους συμφωνίας, του κ. Αναστασιάδη με τον κ. Έρογλου μπορεί να αποβεί, ακόμη, χειρότερη από την ύπαρξη επιδιαιτησίας...

Επίρριψη Ευθυνών – Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης

Στην τελευταία παράγραφο του Κοινού Ανακοινωθέντος οι πλευρές δεσμεύονται να « επιδιώξουν να δημιουργήσουν θετικό κλίμα για να εξασφαλίσουν την επιτυχία των συνομιλιών », καθώς επίσης να αποφύγουν « την απόδοση ευθυνών ή οποιαδήποτε δημόσια αρνητικά σχόλια σχετικά με τις διαπραγματεύσεις ». Η εν λόγω πρόνοια αναγκάζει την ελληνική πλευρά να υποκρίνεται πως όλα πάνε καλά και ότι επίκειται συμφωνία, διότι δεν θα μπορεί να εκφράσει ανοικτά την διαφωνία της σε κάθε παράλογη απαίτηση των Τούρκων από φόβο μην υπονομεύσει το καλό κλίμα.... Η δέσμευση, παράλληλα, περί μη επίρριψης ευθυνών

τοποθετεί και τους δύο συνομιλητές την ίδια θέση, και τον διαλλακτικό και τον αδιάλλακτο. Κάθε αδιάλλακτη στάση εκ μέρους των Τούρκων δεν θα μπορεί να καταγγέλλεται τοποθετώντας τους συνομιλητές στην ίδια κατηγορία.

Η δημιουργία, δε, κατάλληλου κλίματος υποβοηθείται από την, χρονικά, παράλληλη εφαρμογή Μέτρων Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης, τα οποία σύμφωνα με το Κοινό Ανακοινωθέν *«θα παράσχουν μια δυναμική ώθηση στην προοπτική για μια ενωμένη Κύπρο»*.

Τα Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης αποσκοπούν στο να συσκοτίσουν τη φύση του προβλήματος και να παρουσιάσουν το Κυπριακό ως διακοινοτικό, ως ένα ζήτημα, του οποίου η επίλυση προσκρούει στην έλλειψη εμπιστοσύνης και καλής θέλησης. Εντάσσονται (τα ΜΟΕ) στην στρατηγική της επαναπροσέγγισης, εκμεταλλεύονται την θέληση του απλού ανθρώπου να ζήσει ειρηνικά χαμηλώνοντας τις αντιστάσεις του σε μια επαχθή λύση. Οι διαχρονικές στρατηγικές επιδιώξεις της Άγκυρας για έλεγχο ολόκληρης της Κύπρου εκλαμβάνονται ως έλλειψη καλής θέλησης.

Καταληκτικά Σχόλια

Το Κοινό Ανακοινωθέν του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Αναστασιάδη και του Ν. Έρογλου είναι κάτι πολύ παραπάνω από μια σύντομη δήλωση , η οποία θα όριζε τις γενικές αρχές επίλυσης του Κυπριακού. Μόλις, στις 2 Ιανουαρίου ο Κύπριος Πρόεδρος πρότεινε, προς άρση του αδιεξόδου, σε επιστολή του στον ΓΓ του ΟΗΕ, την υιοθέτηση μιας *« ουσιαστικής, απλής και σημαντικά μικρότερης κοινής δήλωσης »*. Αυτή η πρόταση πόρρω απέχει από το κείμενο της 11ης Φεβρουαρίου όντας στην ουσία μια νέα συμφωνία Υψηλού Επιπέδου, η οποία εξειδικεύει τις αρνητικές πρόνοιες των προηγούμενων. Μάλιστα αυτή η αλλαγή του Κύπριου Προέδρου, έλαβε χώρα σε μια περίοδο όπου η προκλητικότητα του τουρκικού ναυτικού , στις θαλάσσιες ζώνες της Κυπριακής Δημοκρατίας υπήρξε συνεχής. Ο Κύπριος Πρόεδρος διατείνεται ότι το Κοινό Ανακοινωθέν δεν συνιστά τη λύση αλλά, απλά, ένα πλαίσιο λύσης εντός του οποίου θα λάβει χώρα η διαπραγμάτευση. Ο Κύπριος Πρόεδρος, δυστυχώς, δεν καταλαβαίνει (ή καταλαβαίνει, ίσως, πολύ καλά) ότι το πλαίσιο συνιστά το στρατηγικό προσανατολισμό της λύσης και ότι οι όποιες βελτιώσεις και να γίνουν στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης δεν θα αλλάξουν το αρνητικό πλαίσιο, όπως αυτό καθορίζεται στο Κοινό Ανακοινωθέν. Οι όποιες μικρές, τακτικές νίκες δεν διορθώνουν μια λανθασμένη στρατηγική...

Οι Τούρκοι μέσα από σειρά ρυθμίσεων του Κοινού Ανακοινωθέντος όπως η εσωτερική ιθαγένεια, ο σεβασμός της ακεραιότητας και της ταυτότητας Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, η διενέργεια ξεχωριστών δημοψηφισμάτων, το ισότιμο καθεστώς των συνιδρυτικών κρατών (όπως λένε οι Τουρκοκύπριοι σε αντίθεση με τον κ. Αναστασιάδη που μιλάει για μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας), η κυριαρχία, η οποία θα προέρχεται, εξίσου, από Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους κάνουν σαφή την πρόθεση τους να διαχωρίσουν στο μέγιστο -νομικά επιτρεπόμενο- βαθμό την υπόσταση του τουρκοκυπριακού συνιστώντος κράτους. Σκοπός τους δεν είναι η τυπική διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας αλλά η ουσιαστική μέσω εγκαθίδρυσης ενός νέου

συνιδιοκτησιακού καθεστώτος βάσει του οποίου θα ασκούν κυρίαρχο, αν όχι απόλυτο, έλεγχο στο Βορρά και θα έχουν δικαίωμα λόγου, μέσω του διαστρεβλωμένης έννοιας της πολιτικής ισότητας, στο ελληνοκυπριακό συνιστών κράτος. Η τυπική διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας θα ανάγκαζε τις νέες αρχές να κάνουν, εκ νέου αίτηση προς ένταξη στον ΟΗΕ και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι Τούρκοι επιθυμούν να εκμεταλλευτούν την διεθνή υπόσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας διαλύοντας την εσωτερική της δομή. Δεν επιθυμούν να διαλύσουν την Κυπριακή Δημοκρατία αλλά να γίνουν κύριοι αυτής(με διαφορετικό όνομα φυσικά). Η στρατηγική θα συνίσταται στην διαρκή απειλή (υπαρκτή λόγω των ρυθμίσεων που προβλέπει το Κοινό Ανακοινωθέν) για μελλοντική απόσχιση, στα πλαίσια του νέου συνεταιριστικού κράτους, ώστε να ενισχύουν τον έλεγχο τους όλο και περισσότερο...

Η αναφορά, δε, του Κοινού Ανακοινωθέντος ότι το ομοσπονδιακό σύνταγμα θα «...θα αποτελεί τον ανώτατο νόμο της χώρας και θα δεσμεύει όλες τις εξουσίες της Ομοσπονδίας και των αρχών των συνιστωσών πολιτειών », δεν προσφέρει ανακούφιση ως προς τις στοχεύσεις των Τουρκοκυπρίων/εποίκων, διότι και το κείμενο του συντάγματος και η δομή του ομοσπονδιακού (ουσιαστικά συνομοσπονδιακού) κράτους θα εμφορείται από την αρχή της πολιτικής ισότητας, όπως την αντιλαμβάνονται ο Τούρκοι, και άρα της συνιδιοκτησίας του κράτους και της απαραίτητης συναίνεσης των Τουρκοκυπρίων/εποίκων πάνω σε κάθε πτυχή (στην κυριολεξία σε κάθε πτυχή) που θα καθορίζει τη λειτουργία κράτους, το οποίο θα προκύψει από τη συμφωνία. Το ομοσπονδιακό σύνταγμα δεν θα είναι το κείμενο όπου θα μπορούν να προσφεύγουν οι Έλληνες της Κύπρου για να βρουν το δίκιο τους αλλά η αιτία των δεινών τους...